

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2024/25

SÖDRA REKTORSOMRÅDET/ÅSARPSSKOLAN

Typ av styrdokument	Plan för diskriminering och kränkande behandling
Beslutsinstans	
Fastställd	240901
Diarienummer	
Giltighetstid	250831
Dokumentet gäller för	Skola/förskola: Åsarpskolan
Dokumentansvarig	Rektor
Tidpunkt för aktualitetsprövning	

Innehåll

1

Innehåll

Vår vision:	3
Vår värdegrund:	3
Definitioner.....	3
Vårt systematiska kvalitetsarbete	5
Främjande arbete	6
Förebyggande och upptäckande arbete.....	7
Åtgärdande arbete.....	8
När elev blivit kränkt av annan elev/elever	8
Utredning, åtgärder och uppföljning	8
När elev blivit kränkt av personal	9
När personal blir kränkt av elev/elevgrupp	9
Utvärdering läsåret 2023-2024	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Målsättning för läsåret 2024-2025	Fel! Bokmärket är inte definierat.

Vår vision:

I södra rektorsområdets skolor visar vi respekt och tar hänsyn till varandra med målet att alla ska bli sedda, bekräftade, känna meningsfullhet och trygghet hos oss.

Vår värdegrund:

I södra rektorsområdets skolor är målet att varje elev ska mötas med ett professionellt förhållningssätt, där alla vuxna arbetar salutogent, relationellt med glädje, respekt, trygghet, tydlighet, tillit och omdöme. Vårt mål är att ingen på skolan ska uppleva mobbning, kränkande behandling eller diskriminering. Vi agerar tillsammans när vi får kännedom om något av detta.

Utifrån vårt gemensamma värdegrundsarbete ska varje elev få möjlighet att utveckla empati för och omtanke om andra, men också få goda kunskaper om sig själv och omvärlden. De ska få möjlighet att utveckla ett demokratiskt, solidariskt, jämlikt och jämställt förhållningssätt som förberedelse för fortsatt utbildning som kreativa, initiativrika, trygga och ansvarsfulla individer. Varje elev ges möjlighet till delaktighet och inflytande över arbetsmiljön som vi vill ska präglas av trygghet och studiero. Vi arbetar aktivt för att främja närvaro/förebygga frånvaro. Vi ser en tät samverkan med hemmet och externa professioner som en framgångsfaktor och en möjlighet för elevens lärande, utveckling och närvaro.

Definitioner

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen. Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. Exempel på detta är fysiskt, psykiskt, utan beröring eller ord (utfrysning). Enstaka tillfällen, upprepade gånger, systematiskt (mobbning). I skolan: under lektioner, raster, aktiviteter som ordnas av skolan. På fritiden som har ett samband med skolan: skolvägen, sociala medier, elevhem.

En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande. Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen.

Skolans skyldighet att se till att genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkning. (SFS 2010:800 6 kap 6–8, 10 §§).

Mobbning som begrepp förekommer inte i skollagen. Mobbning är när en elev blir utsatt vid upprepade tillfällen.

Diskriminering är att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet skall ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna: Kön, könsöverskridande uttryck eller identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering – när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlats, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Indirekt diskriminering – när någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet

Trakasserier - är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder Det är trakasserier även när en elev kränks pga. en förälders eller syskons sexuella läggning, eller funktionshinder.

Sexuella trakasserier – ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet

Vårt systematiska kvalitetsarbete

I södra rektorsområdet arbetar skolorna systematiskt med planen under läsåret. Arbetet tar sin utgångspunkt i kartläggningar från till exempel:

- Enkäter med elever och personal.
- Observation och trygghetsvandringar i lärmiljöer och skolans övriga utrymmen inne och ute.
- Samtal med elever och personal.
- Dokumentation från kränkingsanmälningar.
- Klass- och elevrådsmöten.
- Centralt genomförd enkätundersökning (Skolverket)

Analys sker i olika forum och med olika metoder som till exempel:

- Elevhälsomöten (EHM)
- Arbetslag
- Elevhälsoteamsmöten (EHT)
- Trygghetsgrupp
- Rektors kvalitetsanalys (kvartal 2) Normer och värden, ansvar och inflytande (NOV)

Utvärdering sker genom till exempel:

- Trygghetsgrupp
- Facklig samverkan (LOSAM)

Information till elever, personal och vårdnadshavare sker på olika sätt, till exempel:

- Falköpings hemsida
- Unikum
- Föräldramöten
- Direktåterkoppling i klass- och elevråd
- Arbetsplatsträffar

Främjande arbete

Syftet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära sig och utvecklas. Det uppnås när personal och elever både i ord och handling visar respekt för allas lika värde. För att främja alla elevers lärande, trygghet, studiero och hälsa krävs ett aktivt värdegrundsarbete i ett arbetsklimat präglad av samarbete och tillitsfulla relationer, samt elevers delaktighet och inflytande i fokus. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt ¹ (Skolverket, 2019).

- Vi arbetar med tydlig lektionsstruktur genom en gemensam struktur med schema, text- och bildstöd. Detta för att göra elevernas veckor, dagar, och enskilda lektioner tydliga och förutsägbara.
- Respektive skola har en trygghetsgrupp bestående av kurator, rektor och pedagoger. Gruppen har som huvudsyfte att samordna det främjande och förebyggande trygghetsarbetet så att det sker systematiskt och hålls levande av all personal på skolan.
- Vi arbetar utifrån kommunens handlingsplan för att främja närvaro.
- Vi jobbar aktivt med rastaktiviteter så att alla elever har möjlighet att delta i lek och få tillgång till lekmaterial, redskap och spel.
- Vi arbetar aktivt med vuxennärvaro genom exempelvis schemalagda rastvärdar, bussvärdar och matvärdar
- På varje skola finns klassråd och elevråd, som genomförs regelbundet för att främja skoldemokrati, delaktighet och engagemang.
- På varje skola bedrivs ett aktivt värdegrundsarbete både invävt i undervisningen samt riktade insatser såsom genom temaarbeten, gruppövningar, riktade lektionspass, gemensamma friluftsdagar. Genom återkommande traditioner och aktiviteter skapas en "Vi känsla" som är en grund för ett gott främjande arbete.
- Lärare ansvarar för att göra en gruppsammansättning och placering i klassrum som gynnar studiero och alla elevers delaktighet.
- Skolornas ordningsregler ska implementeras på alla nivåer: av ledning, all personal, med elever och i samarbete med vårdnadshavare.
- Varje skola strävar aktivt mot ett gott samarbete mellan hem och skola exempelvis genom veckobrev, utvecklingssamtal, gemensamma aktiviteter, föräldramöten. Tydlighet kring hur och när skolans olika funktioner går att nå är viktigt.

¹Skolverket (2019). *Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda: hur skolan kan arbeta mot diskriminering och kränkande behandling*. (Omarbetad upplaga 2). Stockholm: Skolverket.

<https://www.skolverket.se/getFile?file=10254>

- Elevhälsomöten (EHM) och elevhälsoteamets (EHT) möten möjliggör en helhetsbild och en kontinuitet i det främjande arbetet.

Förebyggande och upptäckande arbete

Det förebyggande arbetet utgår från ett patogent perspektiv och innebär att förebygga ohälsa och hinder i lärandet. Arbetet börjar med att identifiera och kartlägga de faktorer som utgör risker för olika former av kränkningar eller hinder i lärandet och görs på individ-, grupp- och organisationsnivå. Analyser av risker underlättar planeringen av förebyggande insatser.

- Vi arbetar aktivt med närvaro av skolpersonal genom exempelvis schemalagda rastvärdar, bussvärdar och matvärdar.
- Meningsfulla aktiviteter under raster är en viktig del i att avvärja risker för eleven att misslyckas i det sociala samspelet, samt ökar chanserna för positivt beteende.
- Samarbete med andra aktörer i kommunen och regionen, exempelvis Ällagatans förebyggande team, polisen, drogförebyggande samordnare, fältsekreterare, Ungas Psykiska Hälsa, Ungdomsmottagningen.
- Vi använder ett tvärprofessionellt arbetssätt inom skolan som ett verktyg att kartlägga och avvärja risker. Exempelvis genom observationer, elevhälsokonferenser (EHK), elevhälsomöte (EHM), elevhälsoteam (EHT).
- Elevers delaktighet och upplevelser fångas upp exempelvis genom trygghetsenkät, trygghetsvandring, vid utvecklingssamtal, klassråd och elevråd.
- Elevråd och klassråd genomförs regelbundet.
- Trygghetsgruppen kartlägger och identifierar risker exempelvis genom att analysera kränkingsanmälningar och resultat av trygghetsenkät. Analyserna används sedan som underlag för främjande, förebyggande och åtgärdande insatser.
- Vid arbetslagsträffarna har trygghetsgruppen en stående punkt på dagordningen då representanten från trygghetsgruppen ansvarar för att aktuella händelser, risker och förebyggande arbete diskuteras.
- Hälsosamtal hos skolsköterska sker årligen i vissa årskurser. Om behov av stöd/insatser från skolan framkommer under hälsosamtalen lyfter skolsköterskan upp detta med vårdnadshavare, mentorer, samt övriga representanter i elevhälsoteamet.

Åtgärdande arbete

Syftet med det åtgärdande arbetet är att snabbt kunna åtgärda fall av diskriminering och kränkande behandling och säkerställa att det inte händer igen. Centralt för det arbetet är att skolan har tydliga rutiner/riktlinjer och tydlig ansvarsfördelning.

All personal har ansvar för att agera enligt nedanstående riktlinjer när olika former av kränkningar uppmärksammas.

När elev blivit kränkt av annan elev/elever

- Personal som ser, misstänker eller på annat sätt får kännedom om en kränkning ska omedelbart reagera och försöka förhindra fortsatt kränkning genom samtal med berörda.
- Ansvarig mentor för utsatt och utsättande elev/elever kontaktas snarast av anmälaren.
- Personal som sett eller fått kännedom om kränkningen skriver skyndsamt en anmälan digitalt i Drafit. Anmälan registreras direkt hos huvudmannen och skickas automatiskt till rektor som har huvudansvar. Ärendet delegeras sedan till ansvarig mentor/kurator för vidare hantering. Ansvarig mentor rådgör med skolkurator och/eller rektor om fortsatt utredning, åtgärder och uppföljning.
- I första hand kontaktar ansvarig mentor vårdnadshavare till båda parter snabbast möjligt.

Utredning, åtgärder och uppföljning

- Alla utredningar, åtgärder, och uppföljningar dokumenteras vidare i digitala verktyget "KB process- Drafit"
- Utredningen avslutas med beslut om att vidta eller avstå vidare åtgärder.
- Delegerad personal dokumenterar de åtgärder som har vidtagits och de som ska fortsätta. Delegerad personal delger i sin tur övrig berörd personal nödvändig information om åtgärderna.
- Vid uppföljning ska vi följa upp effekterna av åtgärderna. Vi tar beslut om fortsättning eller avslut av befintliga åtgärder, samt om det föreligger behov av ytterligare åtgärder.
- Åtgärder och uppföljning skall fortgå kontinuerligt tills utsatt elev och vårdnadshavare är överens med skolan om att de gett önskat resultat och minimerat risken för fortsättning/upprepning.

När elev blivit kränkt av personal

- Den som får kännedom om att en elev känner sig kränkt av en personal i skolan reagerar omedelbart.
- Personal tar reda på vad som hänt, vilken/vilka vuxna som varit inblandade och anmäler till rektor.
- Rektor ansvarar för att en anmälan skyndsamt skrivs digitalt i Drafit och att vårdnadshavare informeras.
- Rektor ansvarar för att utreda, åtgärda, dokumentera och följa upp ärendet.

När personal blir kränkt av elev/elevgrupp

- Personal som blir kränkt av elev/elevgrupp eller personal som ser eller misstänker en kränkning av annan personal ska reagera omedelbart.
- Personal kontaktar rektor och skriver skyndsamt en anmälan digitalt via "Stella".
- Rektor ansvarar för att samtal förs med berörda elever och personal, samt för att utredning av kränkningen görs.
- Rektor ansvarar för att berörda vårdnadshavare kontaktas.
- Rektor ansvarar för att nödvändiga åtgärder vidtas och att uppföljning av ärendet sker med berörda elever, vårdnadshavare och personal.

Utvärdering

Kartläggning.

En förändring i trivselenkäterna utformning där år F-2 använde sig av en enkät med skala 1-3 och år 3-6 av en enkät med skala 1-5 gör att det är svårare att slå samman resultatet för hela skolan. Siffrorna för de olika enkäterna särredovisas därför.

I trivselenkäterna, som genomfördes under v.12 2024 ger svaren på trivsel i klassen ett snitt på 2,8 (skala 1-3) för eleverna i år F-2 och 4,5 (1-5 skala) för eleverna i år 3-6. Bemötande från elever i egna klassen ger ett snitt för i år F-2 på 2,8 och 4,5 för år 3-6. På frågan om bemötande från elever från andra klasser är snittet för år F-2 2,6 och 4,7 för år 3-6. När det gäller bemötande från vuxna på skolan är snittet för år F-2 2,9 och för år 3-6 4,9. På frågan "jag leker/umgås med kamrater på rasten" svarar år F-2 2,8 i snitt och år 3-6 4,7 i snitt. Siffrorna visar på att de allra flesta eleverna trivs bra eller mycket bra i sina klasser och upplever ett bra bemötande både från klasskamrater, andra elever och personal. Även om trivsel, och bemötande siffrorna generellt är höga visar enkäterna ett spann där det även finns elever som trivs dåligt eller mindre bra i sin klass och/eller upplever sig dåligt eller mindre bra bemötta av främst andra elever.

Ny kartläggning görs v.40 ht 24

Skolan gjorde 17 st kränkingsanmälningar under läsåret 2023/2024 totalt. För jämförelse från tidigare läsår gjordes då 11 st kränkingsanmälningar. Fysisk kränkning är den vanligaste anmälda kränkningen 72%. Av de elever som **utsattes** för kränkningar utgjorde killar 63 procent och tjejer 26 procent, ej angivet 11 % **Utsättarna** utgjordes av 63 procent av killar, 21 % tjejer, 7 % ej angivet. Analysen visar att det finns en stor överrepresentation av killar, både som utsättare och utsatta. En fundering är om vi är bättre på att upptäcka/se/rapportera fysiska kränkningar då de oftast blir mer uppenbara än psykosociala och verbala? Utifrån kränkingsanmälningarna och enkäten otrygga platser kan vi se att flertalet konflikter/kränkningar mellan eleverna uppkommer under och i anslutning till raster på skolgården eller i kapprum/korridor.

Nulägesanalys

Det absolut stora flertalet av eleverna trivs mycket bra eller ganska bra i klassen. Det är fler elever som trivs bra eller mycket bra jämfört med förra läsåret. Men utifrån kartläggningen ser vi att det även finns elever som trivs dåligt eller ganska dåligt i klassen. Detta är något mer vanligt i de yngre åldrarna. Dessa elever är det av största vikt att vi fångar upp och stöttar.

En stor del av eleverna upplever att de blir bemötta på ett bra sätt av andra elever. Även där är resultatet något bättre jämfört med läsåret innan. Antalet elever som uppger sig sällan eller aldrig bli bra bemött av andra elever har minskat. Här ser vi en positiv utveckling. Man ser dock att enskilda elevers "sårbarheter" ger konflikter med både klasskamrater och elever från andra klasser. Det bidrar till upplevd otrygghet både för dem själva och andra elever. Det är viktigt med insatser och stöd kring de eleverna som förebyggande åtgärd.

Nästan alla elever upplever att de alltid eller oftast blir bra bemötta av vuxna på skolan. Ett par elever upplever dock inte detta, en förklaring här finns att finna i individuella faktorer och händelser i närtid till undersökningen.

Sammanställningen av trivselenkäten visar att de flesta elever oftast eller alltid leker/umgås med sina klasskamrater på rasterna. Det finns dock några elever som uppger att de sällan eller aldrig leker/umgås med sina klasskamrater på rasten. Även i den gruppen finns individuella faktorer i form av "sårbarheter" som spelar in, men även elever som av andra skäl hamnar utanför i klassgemenskapen. Detta visar behovet av att vi fortsätter arbeta för att alla elever ska ha en aktivitet att göra och känna säkerhet och delaktighet på rasten. Planerade rastlekar ledda av RL-ledare (elever) och rastbod med god tillgång till lekmaterial är här framgångsfaktorer. Vuxen närvaro i form rastvärdar, med kunskap om och relation till eleverna, särskilt "sårbarhets eleverna", är också viktigt både i främjande, förebyggande och åtgärdande syfte.

Målsättning för läsåret 2024-2025

- Implementera kommunens rutin för att främja närvaro och användandet av DF respons som ett medel i detta.
- Fortsätta utveckla våra EHM-möten och vårt tvärprofessionella elevhälsoarbete i stort utifrån EHM-modellen. Denna modell är utvecklad för att bidra till ett allt större fokus på främjande och förebyggande elevhälsoarbete, med grund i ett systemteoretiskt, salutogent och relationellt perspektiv. Personalens kompetens inom området ska stärkas.
- Vi fortsätter utifrån Petri Partanens forskning och föreläsningar, med syfte att all personalens gemensamma elevhälsoarbete i ökande grad ska ske på en främjande och förebyggande nivå.
- Ett fortsatt arbete med implementering av de gemensamma ordningsreglerna för södra rektorsrådets skolor under läsåret. Vårt mål är att genom aktivt arbete öka elevernas och vårdnadshavarnas medvetenhet om, samt delaktighet i att reglerna efterlevs.
- Ledarskap/Ledarskap i klassrummet/Värdegrund/ÖKN. Att skapa förutsättningar för trygghet och studiero i klassrummet och nå en hög måluppfyllelse krävs det att vi som jobbar i skolan når eleverna. Att stärka och utveckla arbetet kring ledarskap/ledarskap i klassrummet är en viktig nyckel i detta arbete. Exempel på vad detta arbete kan innehålla är tydlig lektionsstruktur, eleverna vet vad som förväntas av dem och vi som skola har höga förväntningar på att de lyckas.
- Studiero. Ett övergripande arbete kring studiero kommer ske på varje skola utifrån att det finns en stor skillnad mellan elever/vårdnadshavare och personalens bild av vad studiero innebär och hur det ser ut i klasserna.
- Bibehålla och utveckla arbetet med att erbjuda våra elever goda möjligheter till gemensamma, meningsfulla och stimulerande rastaktiviteter.